

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Górczyna

1. Nazwa

FOLWARK: (PODWÓRZE II)

2. Czas powstania

II poł. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Górczyna
67-407 Szlichtyngowa

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej miasta Szlichtyngowa i wsi Górczyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 263).

Mapa założenia.

8. Historia, opis i wartości

Historia.

Zespół folwarczny powstał w II połowie XIX w. Oba podwórze należały do jednego właściciela, był nim Rudolf von Szlichtyng. Jego posiadłość obejmowała 1101 mórg ziemi. Należało do niego oprócz zabudowań gospodarczych 7 dymów z 88 mieszkańcami. Produkcja towarowa nastawiona była głównie na hodowlę bydła. Do majątku właściciela folwarku należała także 1 kolonia puszczańska. Obecnie zachowane budynki gospodarcze i mieszkalne powstawały od końca XIX w. do początku XX w. Park jest starszy od zachowanych budynków folwarcznych, w zasadniczej części uzupełniony jednak młodszymi drzewami. W okresie powojennym zespół przechodzi kolejno pod PGR Kożuchów, od 1965 do 1978 r. rod Kombinat Rolny Stare Strącze, od 1978 do 1980 r. pod PGR - Długie Stare, a od 1980 r. PGR w Górczynie był samodzielnym przedsiębiorstwem. Obecnie jest własnością prywatną.

Opis.

Okolo 200 m na północ od I podwórze gospodarczo-folwarcznego usytuowane jest II podwórze. Leży ono przy drodze Wschowa - Szlichtyngowa, po wschodniej jej stronie. Położone jest naprzeciw drogi do Starych Drzewiec, która odchodzi prostopadle od drogi Wschowa - Szlichtyngowa na zachód. Dziedziniec ten posiada kształt czworokąta o dłuższym boku na linii wschód-zachód. Zespół stanowi kompozycję otwartą (niezabudowana strona zachodnia) o otwarciach szerokich. Posiada wnętrza architektoniczne. Podłoga urbanistyczna jest gruntowa porośnięta trawą. Całe podwórze otoczone jest ogrodzeniem betonowym i siatką drucianą. Od północy otoczone jest oborą (1), od wschodu stodołą (2), a od południa domem mieszkalnym (3). Główny wjazd na podwórze znajduje się w zachodniej jego części, przy drodze Wschowa - Szlichtyngowa.

Wartości.

Zespół folwarczny prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem pozostałości zabudowy pofolwarcznej z połowy XIX wieku.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania.

Istniejący do 1945 roku pałac w latach powojennych opuszczony, rozebrany w latach 70-tych. Rodzina von Schlichting opuściła dobra w 1945 roku. Prace budowlane częściowo zmieniły wygląd - zespołu. W latach 70-tch zbudowano budynek biur w miejscu wcześniejszego pałacu. Postawiono wiaty oraz wydzielono na I podwórzu przestrzeń do składowania opału i złomu. Większość budynków przebudowano zarówno zewnątrz jak i wewnątrz, a nawet przeprowadzono kapitalne remonty i adaptowano na inne cele. Czytelność zespołu została zakłócona poprzez podziały działek i wprowadzenie wtórnych ogrodzeń betonowych i nowych budynków.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Skutki dysharmonizujące powodują przebudowy istniejących budynków, niezgodne z historyczną tradycją zespołu oraz niekontrolowanych prac remontowych, pozbawiających budynki cech waloryzujących (nowe okna bez podziałów, z ramowych okien z PCV, powiększanie otworów okiennych, zamurowywanie drzwiowych, wymiana drzwi wejściowych do budynków na blaszane, remonty dachów i wymiana pokryć na nowe z blachy falistej lub blacho dachówki, ocieplanie i tynkowanie elewacji). Zauważa się również brak koniecznych napraw budynków gospodarczych oraz brak użytkowania większości historycznych budynków gospodarczych. Należy utrzymać dotychczasową, historyczną zabudowę, z ewentualnym uzupełnieniem zabudową nową w miejscu starej. Powstające tu budynki powinny nawiązywać formą do architektury historycznej zabudowy folwarcznej, a ich wysokość nie powinna stanowić dominanty urbanistycznej (budynki jednokondygnacyjne o nierozczłonkowanej bryle i dwuspadowym dachu krytym materiałem ceramicznym). Na terenie zespołu ustanowić zakaz lokalizacji obiektów, stanowiących wyraźną dominantę architektoniczną, np. maszty nadawcze, elektrownie wiatrowe, obiekty wielkopowierzchniowe.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Bartosz Idryjan

20.09.2021r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków